

REFERAT Handicapråd d. 23-09-2025

Mødedato	Tirsdag d. 23. september 2025 kl. 16:00
Mødested	425
Mødedeltagere	Kaj Westphal, Hans Kristian Wollesen, Jonna Holm, Mette Strojek, Michael Christensen, Jan Kørpe Christensen, Rasmus Elkjær Larsen, Per Schmidt Hansen, Henrik Ohlsen, Karen Storgaard Larsen

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på borgermødet om handicapområdet den 19. juni 2025.....	3
Orientering: Ankestyrelsens omgørelsesprocenter på voksenhandicapområdet 2024.....	5
Udkast til Temahandleplan for nikotin 2026-2028.....	8
Udkast til Temahandleplan for fysisk aktivitet 2026-2028.....	10
Orientering: Status på implementering af barnets lov samt skolefravær på specialområdet.....	12
Gensidig orientering.....	13

Punkt 1: Opfølgning på borgermødet om handicapområdet den 19. juni 2025

24/25856

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Handicaprådet drøfter opfølgning på borgermødet om handicapområdet, som blev afholdt i Arena Aabenraa den 19. juni 2025.

Borgermødet havde fokus på, hvad der rører sig på handicapområdet i Aabenraa Kommune og samlede omkring 80 deltagere.

Mødet blev indledt med et foredrag af ph.d. Olivia Dahl, der omhandlede det gode liv med funktionsvariationer og handicap. Herefter fulgte et oplæg om Aabenraa Kommunes Handicappolitik og bostedsstrategi.

De indledende oplæg blev fulgt op af seks dialogspørgsmål, som blev drøftet ved i alt 11 borde. Ved hvert bord blev der taget referat, og alle bidragene er efterfølgende samlet og gennemgået.

Spørgsmålene omhandlede:

- Det gode hverdagsliv med et handicap
- Arbejdslivet med et handicap
- Fællesskab og handicap
- Indholdet i oplæggene.

De gennemgående temaer fra dialogerne var:

Autonomi

Det gode hverdagsliv med et handicap er blandt andet kendetegnet ved følelsen af autonomi - at få støtte til at opnå selvbestemmelse og uhindret adgang til at deltage i det sociale liv på tværs af samfundet.

Fællesskabsfølelse

Det gode liv med et handicap er også kendetegnet ved at være en del af flere fællesskaber og at kunne bidrage hertil – f.eks. i et aktivt foreningsliv eller på en arbejdsplads, hvor fokus er på evner frem for udfordringer. Fællesskabsfølelsen skaber mening i livet.

Udvikling

Der er et behov for at udvikle fællesskaber for borgere, som ikke bor i boenheder. Det blev foreslået at udvikle et eventhood/aktivitetskoordinator, som kan bidrage til at synliggøre og videreformidle gode og relevante tilbud om

aktiviteter og fællesskaber til borgere og pårørende. Derudover blev der peget på behovet for at ændre perspektivet fra, borgeren skal tilpasses forudbestemte vilkår, til i stedet at tilpasse vilkårene efter borgerens evner.

Opsamling af alle svar på dialogspørgsmål til borgermødet den 19. juni 2025 er vedlagt som bilag.

Sagen afgøres i

Handicaprådet

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at opfølgningen drøftes.

Beslutning Handicapråd den 23-09-2025

Michael Christensen orienterede om Social- og Seniorudvalgets behandling af opfølgning på borgermødet. I udvalget er der enighed om, at der var tale om et godt møde med en spændende oplægsholder. Der vil blive arbejdet videre med de rejste emner i forbindelse med udmøntning af kommunens handicappolitik.

I drøftelsen af opfølgningen blev fremført følgende synspunkter og forslag:

- Kommunen bør ansætte en handicaprådgiver.
- Handicaprådet kan altid fremsætte konkrete spørgsmål til politikere og forvaltning til besvarelse.
- Der bør sættes øget fokus på samarbejdet med pårørende.
- Personalet i forvaltningerne mangler viden om opdateret lovgivning.
- Handicaprådet kan altid indkalde tilgængelighedsrevisorer fra kommunen og eller DH i forhold til fysisk tilgængelighed eller IT-tilgængelighed.
- Handicaprådet kan altid indhente input fra andre kommuner, der har erfaringer med gode løsninger.
- Handicaprådet kan forsøge med etablering af ”digteværksted for handicappede” som foreslået af Olivia Dahl.
- Handicaprådet blev opfordret til at fremsende invitation til ”Hvid stok dag” til forvaltningen, der gerne videreformidler til politikerne.

Rasmus Elkjær Larsen og Jonna Holm deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Opsamling af svar på dialogspørgsmål

Punkt 2: Orientering: Ankestyrelsens omgørelsesprocenter på voksenhandicapområdet 2024

24/25856

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres Handicaprådet om Social- og Boligministeriets Danmarkskort over omgørelser fra Ankestyrelsen. Danmarkskortet forholder sig til udvalgte paragraffer, og dækker dermed ikke hele paletten af paragraffer, Social & Sundhed træffer afgørelser efter. De udvalgte paragraffer, som falder under Social & Sundhed, er voksenhandicapområdets § 95 (personlig hjælper), § 96 (hjelperordning), § 97 (ledsagerordning) og § 100 (merudgifter).

Danmarkskortet præsenterer omgørelsesprocenterne for alle landets kommuner, og kan findes her: [Omgørelsesprocenter på voksenhandicapområdet i 2024 - Social- og Boligministeriet](#)

Der anvendes tre begreber, når Ankestyrelsen udregner omgørelsesprocenter:

Stadfæstelse: Styrelsen er enig i afgørelsen. Der sker ingen ændringer for den, der har klaget.

Hjemvisning: Hvis der f.eks. mangler væsentlige oplysninger i en sag, og styrelsen ikke selv kan indhente dem, sender styrelsen sagen tilbage til myndigheden. Det kaldes at hjemvise en sag, og betyder, at myndigheden skal genoptage sagen, og afgøre den på ny.

Ændring: Styrelsen er helt eller delvist uenig i afgørelsen, og ændrer den.

Når en afgørelse hjemvises eller ændres, kaldes det, at kommunens afgørelse bliver omgjort. Det hedder det, selvom en hjemvisning ikke nødvendigvis betyder, at afgørelsen bliver ændret. Omgørelsesprocenten er andelen af sager, der bliver omgjort (hjemvist eller ændret) ud af de sager, hvor Ankestyrelsen træffer afgørelse. Omgørelsesprocenten for Aabenraa Kommune ligger over landsgennemsnittet.

I 2024 har Ankestyrelsen behandlet 7 klagesager fra Aabenraa Kommune på de 4 udvalgte paragraffer (95, 96, 97 og 100). Heraf er 57 % omgjort. Omgørelserne fordeler sig på 0 % ændringer og 57 % hjemvisninger. Landsgennemsnittet for omgørelser på voksenhandicapområdet er 40 %.

Tallene fra voksenhandicapområdet på §§ 95, 96, 97 og 100 fra Ankestyrelsen er opgjort fra 2021 og frem.

	2024	2023	2022	2021
Afgørelser truffet i Ankestyrelsen	7	14	20	9
Omgørelsesprocent	57%	79%	30%	67%
Antal omgjorte sager	4	11	6	6

Ændringer	0% (0)	29% (4)	0% (0)	11% (1)
Hjemvisninger	57% (4)	50% (7)	30% (6)	56% (5)
Antal afgørelser i forvaltningen	98	128	176	200

Sagerne i Ankestyrelsen fra Aabenraa Kommune i 2024 er fordelt således:

Paragraf	Sager i Ankestyrelsen	Stadfæstelse	Ændring	Hjemvist
95	2	0	0	2
96	1	0	0	1
97	0	0	0	0
100	4	3	0	1

Ved § 95 er det svært at nedsætte omfanget af støtte, når det tidligere er blevet bevilliget. For § 100 er det typisk sager, hvor borgerens bevilling er nedsat i forbindelse med opfølgning, eller nye ansøgninger, hvor borger ikke er omfattet af personkredsen.

Samlet vurdering

Fra 2023 til 2024 er der sket et fald i antal klagesager Ankestyrelsen har behandlet fra 14 til 7. Samtidigt er andelen af sager, som Ankestyrelsen har omgjort, faldet fra 79 % til 57 %. Alle omgjorte sager i 2024 var hjemvisninger, og Ankestyrelsen har dermed ikke haft anledning til at ændre afgørelserne, som Social & Sundhed har truffet.

Faldet i omgørelsesprocent og antal ændringer kan ses som positive resultater af tiltag forvaltningen iværksatte sidste år.

På § 100 har sagsbehandlere ændret kommunikationsform med praktiserende læger og specialcentre med henblik på at få et bedre grundlag for målgruppevurdering. For personlig hjælperordning (§ 95) har sagsbehandlerne i tydeligere og mere borgerrettet sprog beskrevet hvilken hjælp, der kan bevilges under hjælperordningen og hvilke dele, der skal løses under andre paragraffer i serviceloven eller sundhedsloven.

Antallet af klagesager i Ankestyrelsen skal ses i sammenhæng med det samlede antal afgørelser, der er truffet på området i 2024. På voksenhandicapområdets §§ 95, 96, 97 og 100 er der truffet hhv. 6, 2, 13 og 77 afgørelser. I alt 98 afgørelser. Dermed klages der i 7 % af de truffe afgørelser, og de omgjorte sager udgør 4 % af alle truffe afgørelser for 2024 på de 4 paragraffer.

Handleplan med udgangspunkt i Danmarkskortet 2024

Folketinget vedtog den 2. juni 2022 lov nr. 912 af om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Lovændringen betyder, at kravene til kommunalbestyrelsernes behandling af Danmarkskortet er skærpet for at

øge det kommunalpolitiske fokus på at styrke retssikkerheden og kvalitet i kommunernes sagsbehandling på socialområdet.

Denne skærpelse af reglerne er rullet tilbage ved lov nr. 1686 af 30. december 2024. Det betyder, at kommunalbestyrelsen fra 1. januar 2025 alene er forpligtet til at behandle danmarkskortet på et kommunalbestyrelsesmøde inden udgangen af det år, hvor danmarkskortet over omgørelsesprocenter på socialområdet er offentliggjort. Der skal således ikke ske en orientering af Ankestyrelsen, såfremt kommunalbestyrelsen beslutter ikke at iværksætte en handlingsplan, ligesom Ankestyrelsen ikke længere kan pålægge kommunerne at udarbejde en handlingsplan.

I efteråret 2025 starter Taskforcen på handicapområdet, der er et samarbejde mellem Ankestyrelsen og Social- og Boligstyrelsen. Det forventes, at taskforcens arbejde får indvirkning for hele det specialiserede område i Aabenraa Kommune.

Forvaltningen vurderer, at Aabenraa Kommune ikke har behov for iværksættelse af særlige handlinger. Forvaltningen vurderer ligeledes, at Aabenraa Kommune træffer afgørelser i overensstemmelse med lovgivningens intention, og at borgerne får den hjælp, de er berettigede til.

Sagen afgøres i

Handicaprådet

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orientering tages til efterretning.

Beslutning Handicapråd den 23-09-2025

Michael Christensen orienterede om Ankestyrelsens Danmarkskort 2024 på voksenhandicapområdet, hvor der i Aabenraa Kommune har været en ændringsprocent på 0.

Fra Handicaprådet blev påpeget, at der kan være et mørketal for antal afgørelser, der ikke bliver påklaget.

Taget til efterretning.

Rasmus Elkjær Larsen og Jonna Holm deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 3: Udkast til Temahandleplan for nikotin 2026-2028

24/25856

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Handicaprådet udtaler sig om udkast til Temahandleplan for nikotin 2026-2028, inden udkastet endeligt godkendes i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Sundhedspolitikken implementeres gennem temahandleplaner, der har til formål at synliggøre kommunens indsats på området og rammesætte mulig fremtidig udvikling af indsatser til imødegåelse af udfordringer på området. Rammen for temahandleplaner er de 11 forebyggelsespakker, som Sundhedsstyrelsen har udarbejdet.

Aabenraa Kommunes sundhedspolitik indeholder en række fokuspunkter for, hvordan der skabes et sundt og aktivt fællesskab for alle her i kommunen. Disse fokuspunkter indebærer målsætninger om, at kommunen skaber gode rammer for sundhed, og at borgerne lever sundt og aktivt. ”Temahandleplan for nikotin 2026-2028” understøtter disse fokuspunkter.

Udkast til ”Temahandleplan for nikotin 2026-2028” er en videreudvikling på den eksisterende ”Temahandleplan for tobak 2023-2025”. Den nye temahandleplan vil, som navneskiftet også indikerer, have et større fokus på nikotinformbrug, herunder nye produkter som nikotinposer, puffbars og lignende, hvor der ses en stor udvikling i forbruget. Af samme årsag er der ændret på rækkefølgen og navn af indsatsspor, så de nye indsatsspor ser ud som følger:

- 1) Indsats mod nikotinprodukter
- 2) Fremme af nikotinfrie miljøer
- 3) Fortsat indsats mod rygning

De enkelte spor indeholder fortsat ”Det ser vi”, ”Det vil vi” og ”Det gør vi”, men der er nu også tilføjet ”Det styrker vi” for at synliggøre, hvor der særligt vil blive lagt fokus – hvad enten det er styrkelse af eksisterende tiltag eller opstart af nye.

Temahandleplanen har også fået tilføjet et særskilt afsnit, hvor der kan læses, hvilken sammenhæng temahandleplanen har i forhold til øvrige aftaler og strategier på området både kommunalt, regionalt, og på landsplan.

I forhold til det grafiske udtryk og opsætning vil dette ske forud for den endelige godkendelse. Der vil i den forbindelse blive lagt vægt på, at temahandleplanen lægger sig grafisk op ad kommunens øvrige nyere temahandleplaner, så der sikres et genkendeligt layout på tværs af temahandleplaner.

Sagen afgøres i

Handicaprådet

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at Handicaprådet drøfter udkast til Temahandleplan for fysisk aktivitet 2026-2028, med henblik på en eventuel udtalelse.

Beslutning Handicapråd den 23-09-2025

Brugerrepræsentanterne har ingen bemærkninger til Temahandleplan for nikotin 2026 – 2028.

Rasmus Elkjær Larsen, Michael Christensen og Jonna Holm deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udkast - Temahandleplan for nikotin 2026-2028

Punkt 4: Udkast til Temahandleplan for fysisk aktivitet 2026-2028

24/25856

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Handicaprådet udtaler sig om udkast til Temahandleplan for fysisk aktivitet 2026-2028 med henblik på endelig godkendelse i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Den 7. april 2025 godkendte udvalget processen for revision af temahandleplanen for fysisk aktivitet. I denne sag fremlægges første udkast til en revideret version.

Den reviderede version er blevet udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af alle de medarbejdere, som er blevet meldt ind på tværs af alle afdelinger i kommunen. På baggrund af denne arbejdsgruppes input fremlægges her første udkast til en revideret version, som er inddelt i tre overordnede spor:

- Børn og unge
- Breddeindsatsen for alle
- Aktiv senior

Sporene fremhæver betydningen af et stærkt samarbejde mellem civilsamfund og kommune samt at der sættes rettidigt ind i alle aldre. Særligt i de perioder og overgange i livet, hvor sundhedsadfærd og -vaner er særligt påvirkelige. Det tidligere spor om ”gode rammer og tilgængelighed” er blevet indarbejdet i et nyt spor ”breddeindsatsen for alle”. Herved fremhæves betydningen af de sociale rammer, herunder samskabelsen mellem kommune og civilsamfund.

De enkelte spor indeholder fortsat ”Det ser vi”, ”Det vil vi” og ”Det gør vi”, men der er nu også tilføjet ”Det styrker vi”. Tilføjelsen skal fremhæve justeringer og forbedringer i den eksisterende indsats.

I forhold til det grafiske udtryk og opsætning, vil dette ske i forud for den endelige godkendelse. Der vil i den forbindelse blive lagt vægt på, at temahandleplanen grafisk sikres et genkendeligt layout på tværs kommunens temahandleplaner.

Første udkast til Temahandleplan for fysisk aktivitet 2026-2028 er vedlagt sagen.

En eventuel udtalelse skal være Sekretariatet i hænde senest den 7. oktober 2025.

Sagen afgøres i

Handicaprådet

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at Handicaprådet drøfter udkast til Temahandleplan for fysisk aktivitet 2026-2028, med henblik på en eventuel udtalelse.

Beslutning Handicapråd den 23-09-2025

Brugerrepræsentanterne har ingen bemærkninger til Temahandleplan for fysisk aktivitet 2026 – 2028.

Rasmus Elkjær Larsen, Michael Christensen og Jonna Holm deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udkast - Temahandleplan for fysisk aktivitet 2026-2028

Punkt 5: Orientering: Status på implementering af barnets lov samt skolefravær på specialområdet

24/25856

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres Handicaprådet om en status på implementering af barnets lov på børnehandicapområdet samt en status på ufrivilligt skolefravær på specialområdet.

Børne- og Familiechef, Per Schmidt Hansen, giver en orientering på mødet.

Sagen afgøres i

Handicaprådet

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Handicapråd den 23-09-2025

Per Schmidt Hansen orienterede om Reformen ”Børnene først” og status på implementering af barnets lov. I den forbindelse er Aabenraa Kommune udvalgt som en af 10 Case kommuner, hvor VIVE vil gennemføre en omfattende evaluering af implementeringen for Social- og Boligministeriet.

Per Schmidt Hansen orienterede om ufrivilligt fravær på specialskoleområdet. Der er generelt ikke stor forskel på fraværet på specialskoleområdet og på normalskoleområdet.

På forespørgsel blev oplyst, at den lokale indsats på skolefravær sker gennem en nedsat Task Force med deltagelse fagpersonale fra pågældende skole, PPR, og eventuelt Børne- og Familieafdelingen.

Der henvises i øvrigt til bilagte diaspræsentation.

Taget til efterretning.

Rasmus Elkjær Larsen, Michael Christensen og Jonna Holm deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Dias om barnets lov og ufrivilligt fravær.pdf

Punkt 6: Gensidig orientering

24/25856

Sagsfremstilling

1. Nyt fra udvalgsområderne
2. Nyt fra brugerområderne – nyt fra brugerrepræsentanterne
3. Nyt fra forvaltningen – orientering fra forvaltningen, herunder orientering fra direktøren for Social- og Sundhedsforvaltningen

Beslutning Handicapråd den 23-09-2025

1. Udvalgsområderne orienterede om:

Jan Kørpe Christensen:

- Mål og elementer i Sundhedsreformen.

2. Brugerrepræsentanterne orienterede om:

Kaj Westphal:

- Henvendelse til Handicaprådet vedrørende udfordringer i forhold til anvendelse af strandkørestole på Sønderstrand. Sagen tages op med deltagelse fra forvaltningen på møde for Handicaprådet den 16. december 2025.
- Svarbrev fra kommunen vedrørende forhold for handicappede i Hærvejshuset. Sagen tages op på møde for Handicaprådet den 16. december 2025.

Mette Strojek:

- Orientering om deltagelse ved indretning af Padborg torvecenter for synshandicappede. Der blev givet flere råd til indretning til repræsentant fra forvaltningen.

Poul Erik Bøgelund:

- Pladsforhold på busstationen i Aabenraa bør tages op som emne i Handicaprådet.

2. Forvaltningen orienterede om:

Per Schmidt Hansen:

- Vedtagelsen af en sammenhængende børne- og ungepolitik – ”Sammen om det gode børne-, unge- og familieliv”
- Budget 2026 – 2029 – permanentgørelse af GIV-indsat med familiementorer.

Karen Storgaard Larsen:

- Implementering af Ældrereform, Sundhedsreform samt aftaler på det sociale område; herunder takstloft på ophold på forsorgshjem og krisecentre.
- Fremtidens visitation – input fra Social- og Seniorudvalget, Seniorrådet og Handicaprådet.
- Udpegning af brugerrepræsentanter til nyt Handicapråd med deadline for kandidater senest den 31. oktober 2025.

Det blev aftalt, at status vedrørende ny svømmehal i Aabenraa tages op med deltagelse fra forvaltningen på møde for Handicaprådet den 16. december 2025.

Mødet for Handicaprådet den 16. december 2025 er planlagt afholdt på Fjordskolen.

Rasmus Elkjær Larsen, Michael Christensen og Jonna Holm deltog ikke i sagens behandling.